

TATA24 2023-03-14, SVAR OCH LÖSNINGSSKISSER

1) $\frac{\pi}{2}$

2) $x=4, y=25, z=-15$

3) $\frac{\sqrt{6}}{2}$

4) $\begin{pmatrix} 17 & 39 \\ -5 & -11 \end{pmatrix}$

5) $a=3$

6) 0 och 7

7) Låt $\underline{x} = (1 \ x \ x^2 \ x^3)$. $F(1) = 0 = \underline{x} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, $F(x) = x^2 + 2 = \underline{x} \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ och

$F(x^2) = 2x^3 + 4x = \underline{x} \begin{pmatrix} 0 \\ 4 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}$, så avbildningsmatrisen är $\begin{pmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$.

$V(F)$ spänns upp av $F(1), F(x)$ och $F(x^2)$. $F(1) = 0$ är löjlig, medan $F(x)$ och $F(x^2)$ är linjärt oberoende och alltså en bas för $V(F)$.

$F(1) = 0$, så $1 \in N(F)$. $\dim N(F) = \dim \mathbb{P}_2 - \dim V(F) = 3 - 2 = 1$,

så (1) är en bas för $N(F)$.

Svar. $\begin{pmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$, (1) samt $(x^2 + 2 \ 2x^3 + 4x)$.

8) $Q(\underline{x}) = \underline{x}^t A \underline{x}$ där $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 6 \\ 0 & 1 & 0 \\ 6 & 0 & -7 \end{pmatrix}$.

$\det(A - \lambda I) = (1 - \lambda)(\lambda + 10)(\lambda - 5)$, så största egenvärdet är 5

och det minsta är -10. De tillhörande egenrummen är

$[(2, 0, 1)]$ respektive $[(-1, 0, 2)]$. På enhets sfären $|\underline{x}| = 1$ är

5 respektive -10 därför extremvärdena, och de antas där respektive egenrum skär sfären.

Svar. Max: 5, i punkterna $\pm \frac{1}{\sqrt{5}}(2, 0, 1)$; min: -10, i $\pm \frac{1}{\sqrt{5}}(-1, 0, 2)$.

9) Avläsning i systemet visar $U^\perp = [(-1, 0, 3, 0), (1, 1, 7, 1)]$.

Gram-Schmidt ger en ortogonal bas (\bar{b}_1, \bar{b}_2) för U^\perp :

$$\bar{b}_1 = (-1, 0, 3, 0)$$

$$\bar{b}_2 = (1, 1, 7, 1) - \frac{(1, 1, 7, 1) \cdot (-1, 0, 3, 0)}{10} (-1, 0, 3, 0) = (3, 1, 1, 1).$$

$$\text{Projicera: } \bar{u}_2 = \frac{(3, -2, 1, 4) \cdot (-1, 0, 3, 0)}{10} (-1, 0, 3, 0) + \frac{(3, -2, 1, 4) \cdot (3, 1, 1, 1)}{12} (3, 1, 1, 1) =$$

$$= 0 \cdot (-1, 0, 3, 0) + 1 \cdot (3, 1, 1, 1) = (3, 1, 1, 1).$$

$$\bar{u}_1 = (3, -2, 1, 4) - \bar{u}_2 = (0, -3, 0, 3).$$

Svar. $\bar{u}_1 = (0, -3, 0, 3)$, $\bar{u}_2 = (3, 1, 1, 1)$.

10) $\det(M - \lambda I) = (5 - \lambda)(3 - \lambda) + 1 = (\lambda - 4)^2$, så enda egenvärdet är 4.

Egenrummet är endimensionellt och spänns upp av $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$, så M är inte diagonaliserbar. Vi byter till en bas med en egenvektor.

Låt (t ex) $T = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$. Då är T en ON-matris och $T = T^{-1}$.

$$\text{Definiera } B = T^{-1} M T = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 & -1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} = \dots = \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}.$$

Vi har alltså $B = 4I + C$, där $C = \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

Eftersom $4I$ kommuterar med C och $C^2 = 0$, ger binomialsatsen

$$B^n = (4I + C)^n = (4I)^n + \binom{n}{1} (4I)^{n-1} C = 4^{n-1} (4I + nC) = 4^{n-1} \begin{pmatrix} 4 & 2n \\ 0 & 4 \end{pmatrix}.$$

$$\text{Slutligen fås } M^n = T B^n T^{-1} = \frac{1}{2} 4^{n-1} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 4 & 2n \\ 0 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} =$$

$$= 4^{n-1} \begin{pmatrix} 2 & n+2 \\ 2 & n-2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} = 4^{n-1} \begin{pmatrix} 4+n & -n \\ n & 4-n \end{pmatrix}$$

Svar $M^n = 4^{n-1} \begin{pmatrix} 4+n & -n \\ n & 4-n \end{pmatrix}.$